

תובענות ייצוגיות: בקשות הצטרפות כידיד בית משפט

המועצה לצרכנות מוסמכת לבקש מבית המשפט לאשר הצטרפותה לדיונים בתובענות ייצוגיות על מנת לסייע לבית המשפט ולהציג את עמדתה בתיק. במקרים המתאימים, המועצה מבקשת להתייצב כארגון מוכר על ידי משרד המשפטים לפי סעיף 15 לחוק זה.

להלן הנושאים אשר טופלו במועצה לצרכנות במסגרת בקשת הצטרפות כאמור.

ע.א. 3465/15 הררי נ' מוגה קמעונאות בע"מ בקשה להתייצבות

יש מוצרים להם נקבע מחיר מקסימאלי (מחיר בפיקוח ממשלתי). עוסקים מנסים לעקוף את ההוראות בדבר הפיקוח, ולמשל בניסיון ליצור שונות לאותם מוצרים בהנחה כי שונות זו מאפשרת העלאת המחיר- ולעמדת המועצה- לא כך הדברים. כך למשל נדרשו צרכנים לשלם מחיר גבוה מאוד בגין מלח שולחני שמחירו מפוקח בטענה כי נארו במיכלי פלסטיק. נגד הנתבעת הוגשה תובענה ייצוגית שנדחתה ובהתאם ביקשה המועצה להתייצב לדיון ולהביא את עמדת הצרכנים התומכים בתביעה. התיק נסגר עקב מכירת רשת מוגה.

דיון נוסף דנ"א 5783/14 עו"ד ליאור צמח נ' אל על נתיבי אויר לישראל

תובענה ייצוגית בה תבע עו"ד ליאור צמח את אל על בשל דמי ביטול כפולים שנגבו ממנו עקב ביטול עסקת מכר מרחוק לרכישתם. התביעה דומה במהותה לתיק רז ישי. עקב חשיבות התיק וההשפעה האפשרית על כלל עסקאות מכר מרחוק, התייצבה המועצה לצידו של רז ישי. ביהמ"ש העליון במסגרת בהרכב של שלושה שופטים הפכו את ההלכה שנקבעה בתיק רז ישי וקבעו כי יש לחשב את הדמי הביטול שעל הצרכן לשלם בהתאם למספר הפריטים שנמכרו בעסקה.

יצוין כי עצם השינוי של הלכה שניתנה רק לאחרונה, הקשיים שההלכה החדשה יוצרת, חייבה הגשת בקשה לקיום דיון נוסף שהתקיים וההליך בהמתנה להחלטת ביהמ"ש העליון לבקשה. בית המשפט העליון טרם נתן את פסק דינו.

א. 2020/09 דקל ואח' נ' קלאב הוטלס אינטרנשיונל בע"מ

המועצה לצרכנות הצטרפה לתיק כידיד בית המשפט (סעיף 15 לחוק תובענות ייצוגיות) בתובענה ייצוגית העוסקת בפרשנות הסכמי רכישה של יחידות נופש באתרי קלאב הוטל בטבריה ובאילת לעניין הזכות להשתחרר מההסכם ולהפסיק לשלם דמי אחזקה שנתיים. בהחלטת האישור להגשת תובענה ייצוגית, בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ענת ברון) אישרה את התובענה כייצוגית תוך שהיא מאמצת את עמדת המועצה לצרכנות ועמדת היועץ המשפטי לממשלה שאף הוא התייצב בתיק. לאחר אישור התובענה המועצה לצרכנות הגישה סיכומים וביום 16.11.16 כב' השופט רחמים כהן נתן את פסק דינו ברוח החלטת האישור.

[קישור להודעה <<](#)

בהתנגדות לאישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית שעניינה גביית כספים שלא כדין על ידי הנתבעת. המועצה הגישה עמדה עקרונית בנוגע לחישוב שכר הטרחה בתיק.

ע"א 377/15 כהן נ' ויטה פרי גליל התיק נדון במאוחד עם תיקים נוספים כגון עם ת"צ 13-07-39176 פרידמן
נ' אוליביה שאף בו הגישה המועצה עמדה ותיקים נוספים מדובר במספר הליכים שהדיון בהם אוחד הליכים שונים שהדיון בהם אוחד. עניינם של כל התיקים בתנאים לאישור הסדרי הסתלקות בתובענות ייצוגיות בתחום סימון מוצרי המזון. המועצה הגישה בקשה להצטרפות להליך לפי סעיף 15 לחוק. בעמדה שהוגשה מטעמה טענה המועצה כי אין מקום לחייב תובעים מייצגים לפנות לנתבעות בטרם הגשת התביעה, כי יש מקום לפסוק גמול ושכר טרחה כאשר הסדרי ההסתלקות כוללים בחובם התחייבויות של הנתבעות לתקן את הפגמים שנפלו בהתנהלותן וכי יש צורך לעמוד על הפרוצדורה הקבועה בחוק לאישור הסדרי ההסתלקות כאמור.

רע"א 808/10 רז ישי נ' גוליבר שירותי תיירות

בהחלטת ביהמ"ש העליון בתיק מיום 25/7/10 הזמין ביהמ"ש את המועצה לצרכנות להתייבב בתיק. המועצה התייצבה והגישה עמדה. מדובר בנושא עקרוני של פרשנות סעיף 14 לחוק הגנת הצרכן בשאלה האם דמי ביטול עסקת מכר מרחוק מחוייבים על פי סכום העסקה הגלובלי או משולמים עבור כל פריט בנפרד. למשל, צרכן הרוכש 6 כרטיסי טיסה עבור בני משפחה ישלם 100 ₪ דמי ביטול בגין ביטול העסקה או 100 ₪ עבור ביטול כל כרטיס – סך של 600 ₪? כאמור המועצה לצרכנות התייצבה לצד הצרכן בערעור לעליון. לאחר דיון בביהמ"ש העליון ובהעדר נימוקי ביהמ"ש דלמטה, התיק הושב למחוזי לדיון. חברת גוליבר שילמה לתובע כאשר בית המשפט המחוזי לא הכריע בשאלה המשפטית. בית המשפט העליון קיבל את עמדת המועצה ופסק הוצאות לטובת התובע.

ת"צ 13-07-39176 פרידמן נ' אוליביה

המועצה הישראלית לצרכנות התייצבה בעשרה הליכים שונים שהדיון בהם אוחד. עניינם של כל התיקים בתנאים לאישור הסדרי ההסתלקות בתובענות ייצוגיות בתחום סימון מוצרי המזון. המועצה באמצעות הקליניקה הגישה בקשה להצטרפות להליך לפי סעיף 15 לחוק. בעמדה שהוגשה מטעמה טענה המועצה כי אין מקום לחייב תובעים מייצגים לפנות לנתבעות בטרם הגשת התביעה, כי יש מקום לפסוק גמול ושכר טרחה כאשר הסדרי ההסתלקות כוללים בחובם התחייבויות של הנתבעות לתקן את הפגמים שנפלו בהתנהלותן וכי יש צורך לעמוד על הפרוצדורה הקבועה בחוק לאישור הסדרי ההסתלקות כאמור.

ת.צ. 10-04-11008 רשף נ' פרטנר

תביעה בעניין חיוב צרכנים בשל שירותי תוכן סלולארי שסופקו ללא הסכמה או ידיעה של הצרכנים. פרטנר טענה להיעדר קבוצה. דוח תלונות הוכיח כי ישנם צרכנים רבים שחויבו בגין שירותים אלה ללא ידיעתם ואו הסכמתם. המועצה בקשה להצטרף להליך על מנת להציג את התלונות המעידות על קיום קבוצה גדולה של

צרכנים שנפגעו. בקשת המועצה נדחתה, בין היתר, בטענה כי התלוות במועצה אינן "עדות קבילה" אלא "עדות שמיעה" שקבלתה תצטרך להביא את המתלוננים עצמם לביהמ"ש, מה שאינו ראוי לאור ריבוי המתלוננים והשלב בו מצוי ההליך. בסוף ההליך הצדדים הגישו הסכם פשרה שאושר על ידי בית המשפט.